

Välkomna till Ålands lyceum

4.11 2008



- en skola som öppnar dörrar till akademiska studier på högskola och universitet.



Kvällens information

- Rektor inleder
- Lite statistik
- Kort om studentexamen
- Agenda för abiturienter för period 3 och 4.
- Information om eftergymnasiala studier



Tema företagsamhet och entreprenörskap

- Läroplansgrunder 2005 – landskapsregeringens beställning till skolan
- Ge kunskaper om det åländska samhället och näringslivet
- Öppna medvetenheten om att eget företagande är en möjlighet i framtiden
- Inplantera kunskaper om den egna drivkraftens betydelse för framtiden
- Entreprenörskap = intraprenörskap
”att alltid handla som intraprenör”



Jämställdhet

- Skolans uppgift är att verka för ökad jämställdhet
- Jämställdhet → en mänsklig rättighet
- Alla skall ha samma möjligheter oavsett kön, ras, religion och politisk hemvist.
- Tolerans och respekt
- Utbildning för lärare och övrig personal
- Tematillfällen för olika årskullar



Alkohol- och drogförebyggande program

- Ett gemensamt program för alla skolor på gymnasialstadiet
- Samverkansgrupp med representanter för alla skolor → gemensamma rutiner
- Polis med narkotikahund kommer att göra rutinundersökningar i skolorna



Annat smått och gott från arbetet i skolan

- **Nordiskt utbyte:**
6 studerande till Flen i september 2008
- **Annat utbyte:**
finsk, fransk skola
- **Munol:** mini-FN i Lübeck, anmälningstid 9.11
- Pristagare inom fysik → till Cern
- **Tävling i EU-kunskap**
- **Gemensamma samlingar:**
information, idéutbyte m.m.



Lite statistik

- Antal studerande på åk 3 är
 - totalt 146 studerande
 - 76 flickor
 - 70 pojkar

Våren 2009 ca 136 studerande som planerar att avlägga gymnasie-/studentexamen

(Ca 35 000 skribenter i hela landet som deltar i vårens studentskrivningar)



Kort jullov

- 20.12.2008 – 1.1.2009
- Varför?
- Period 4
- Avslutning lördag vecka 22 → 30.5.
- Någonstans måste vi hitta de arbetsdagar som läsåret skall innehålla (187 dagar)



Karonka ...

- Finns en planeringsgrupp bestående av tvåor
- Planeringsgruppen, assisterad av Kjell Nilsson, skall utarbeta program
- Treorna ger förslag
- Lärarkollegiet lägger sig inte i planeringen, men respekt för varje individ, mänskliga rättigheter, allas lika värde, tolerans och förståelse måste råda
- Kvällsfirandet utanför skolans ramar



Studentdimission våren 2009

- Lördagen den 30 maj 2009 kl. 11.00
- Baltichallen
- Ca 2 h – ca 136 avlägger examen
- Enligt studenternas önskemål åker de i kortege till skolan
- Hemmafirandet skall kunna starta ca kl. 14.30
- Fotografering och övning fredag 29.5



Abiturientaktiviteter

- Sacomässan i Stockholm torsdagen den 20.11
- Tisdagen den 25 november kommer ”gamla lyceister”
 - a) som studerar i Helsingfors (Arcada, Soc & kom, HU och Hanken)
 - b) från Åbo akademi och Yrkeshögskolan Sydväst för att informerar om sina studier.
- 25.1 Abiturientdag i Åbo.
- På infotimmarna: Finlands-, Sverige- och utlandspaketet.



Kort om studentexamen

- Majoriteten har skrivit engelska på hösten.
- Tre obligatoriska prov kvar att skriva.
 - Modersmål
 - 5.2. 2009 Textkompetensprov
 - 9.3. 2009 Essäprov
 - Finska
 - Matematik
 - Ett ämnesrealprov
- Utöver de 4 obligatoriska proven kan extra prov skrivas.



Kort om gymnasieexamen

- Två alternativ:

Den studerande skriver

a) en vetenskaplig uppsats

eller

b) enskilda prov i studentexamen.

Kort språk skrivs som obligatoriskt prov.

(Exempel: modersmål, engelska, matematik och franska)

De enskilda proven är samma prov som studentlinjens abiturienter avlägger.



Om studentexamensproven

- Information om anmälan till vårens studentprov hålls onsdagen den 11.11.
- Resultaten från höstens prov torde vara oss tillhanda den 14.11.
- Anmälan inför vårens studentskrivningar skall vara oss studiehandledarna tillhanda senast fredagen den 21.11 kl.12.00.

Vecka	Datum	
8	16 - 20. 8	
9	M 23.2 Ti 24.2 O 25.2 To 26.2 F 27.2	Dagskaronka.
10	M 2.3 Ti 3.3 O 4.3 To 5.3 F 6.3	
11	M 9.3 Ti 10.3 O 11.3 To 12.3 F 13.3	St.prov Modersmål, essäprov St.prov Real, psy, fil, his, fys, bio St.prov Engelska
12	M 16.3 Ti 17.3 O 18.3 To 19.3 F 20.3	St.prov Finska St.prov Real, rel, liv, samh, kem, geo, häl St.prov Matematik
13	M 23.3	St.prov Korta språk



Information om vidare studier

- God situation → vi har studiehandledarresurser
- Speciell ställning:

Vi skall ge information om utbildningar såväl på Åland och i övriga Finland som i vårt västra grannland och övriga världen.
- Studiehandledarna ger information.

Studerande måste själva vara aktiva att söka relevant utbildningsinformation.
- Försöker från ettan påpeka:

Var öppna för olika alternativ!

Högskolestudier i Finland/Sverige





Finland eller Sverige

– olika antagningsätt!

■ SVERIGE

- 1) Antagning på basen av avgångsbetyget.
- 2) Högskoleprovspoäng
- 3) Särskilt urval

Samordnas av Verket för högskoleservice (VHS).

■ FINLAND

Antagning på basen av studentbetyg och inträdesförhör.

Du söker till enskilda utbildningsanordnare.

Ansökningsförfarandet

Följande betyg beaktas (enligt nu gällande regler):

	Avgångsbetyg	Studentbetyg	Båda betygen
Högskolan på Åland	X		
Högskolor / universitet på fastlandet		X	
Yrkeshögskolor på fastlandet			X
Högskolor / universitet i Sverige	X	Om den studerande lyckas avsevärt bättre i studentproven än i kurserna i gymnasiet kan studentproven öka konkurrenskraften.	



Akademiska studier

- Bologna processen

- Ett EU-samarbete för att stärka Europa som utbildningskontinent.
- Ska underlätta fri rörlighet mellan högskolor och universitet i olika länder.
- Mål:
 - samma examensupplägg
 - en gemensam betygsskala
 - poängräkning – ECTS



Akademiska studier

- Utbildningens uppbyggnad

- Studierna indelas i olika studietyper:
 - a) **Grundstudier** och **ämnesstudier**
 - b) **Fördjupade studier**

- Den studerande läser
 - a) ett **huvudämne**
(+ avhandling pro-gradu / uppsats)
 - b) ett eller flera **biämnen**
(vid egen eller annan fakultet / högskola)

Akademiska studier

- Examen: tvåstegsmodellen

- En lägre högskoleexamen omfattar **180** sp.
 - Kandidatnivå
 - Avläggs på ca 3 år
 - En högre högskoleexamen omfattar **120** sp.
 - Magisternivå / Master-
 - Avläggs på ca 2 år
- **3+2 år = totalt 300 sp**
- Vetenskapliga påbyggnadsexamina är licentiatexamen och doktorsexamen.

Akademiska studier

- Examen: en jämförelse

	FINLAND	SVERIGE	ÅR
FORSKAR- NIVÅ	Doktorsexamen	Doktorsexamen	OSV
	Licentiatexamen	Licentiatexamen	7 6
AVANCERAD NIVÅ	Magisterexamen	Masterexamen	5
		Magisterexamen	4
GRUND- NIVÅ	Kandidatexamen	Kandidatexamen	3
		Högskoleexamen	2 1

Studier på Åland och i Finland





Studentexamen – gymnasieexamen!

- **Studentexamen** ger allmän högskolebehörighet såväl nationellt som internationellt.
- Helsingfors universitet är det enda ”svenskspråkiga” universitet som inte godkänner åländsk gymnasieexamen.
- Till övriga svenskspråkiga universitet, högskolor och yrkeshögskolor godkänns **åländsk gymnasieexamen**.



Utbildningssystemet

- utbildning efter gymnasialstadiet:

- Akademisk utbildning vid **universitet och högskolor**
- **Yrkeshögskolor** som kombinerar teori och praktik

Högskolestudier

- erbjuds på svenska vid:

- Åbo akademi (7 fakulteter i Åbo / Vasa)
- Svenska handelshögskolan
- Svenska social och kommunalhögskolan (Soc & kom)
- Tekniska högskolan grundstudier på svenska
- Konstindustriella högskolan enstaka studier på svenska
- Sibeliusakademien enstaka studier på svenska
- Teaterhögskolan en svenskspråkig kvot
- Helsingfors universitet varierar - beror på professurerna inom de olika fakulteterna.



Yrkeshögskolestudier

- erbjuds på svenska vid:

- Arcada
- Högskolan på Åland
- Yrkeshögskolan Novia

- Yrkeshögskoleexamen **210 – 270 sp**
= en verklighetsnära högskoleexamen



Yrkeshögskolestudier

- 9 utbildningsområden

- Humanistiska och pedagogiska området
 - Kultur
 - Militär- och skyddsbranschen
 - Naturvetenskapliga området
 - Naturbruk och miljöområdet
 - Samhällsvetenskapliga, företagsekonomiska och administrativa området
 - Social-, hälso- och idrottsområdet
 - Teknik och kommunikation
 - Turism-, kosthålls- och ekonomibranschen
- www.opintoluotsi.fi/utbildningsomraden



Yrkeshögskolestudier

- på Åland

- Högskolan på Åland erbjuder följande program:
 - Elektroteknik
 - Företagsekonomi
 - Hospitality Management inom hotell- och restaurangservice
 - Informationsteknik
 - Maskinbefäl
 - Sjökapten
 - Vård



Ansökningsförfarandet

- Universitet och högskolor

- Samtliga **fakulteter** har sina egna urvalsguider, ansökningstider etc.
- Kort uttryckt kan man säga att det bygger på resultaten i **studentproven**, men främst på ett **inträdesförhör**.
- 2009 Gemensam antagning



Ansökningsförfarandet

- Universitet och högskolor

- Konkurrenspoängen uträknas utifrån

- a) studentprovsresultaten **i allmänhet**

 - t.ex. antalet prov, nivå och resultat påverkar

- b) ett **urvalsprov** och/eller en individuell intervju

- c) tilläggspoäng för studentprov som är **centrala** till de olika utbildningarna



Ansökningsförfarandet

- Universitet och högskolor

Exempel: Ansökning till Åbo Akademi,
ekonomisk utbildning

- Antagning antingen på basis av studentbetyg
eller

Studentbetygsresultat + inträdesförhör +
tilläggspoäng för

- modersmål
- matematik (lång eller kort)
- samhällslära



Ansökningsförfarandet

- Yrkeshögskolor

- Yrkeshögskolorna har samordnad webbansökan som görs i mars-april.

OBS:

Högskolan på Åland har egen antagning.

- Bygger på **flera faktorer**, t.ex. resultat i studentprov och avgångsbetyg, samt inträdesförhör eller –uppgifter.

Studier och ansökningar

- ytterligare information

- Under våren kommer information om alla de svenskspråkiga utbildningarna att skickas hem till abiturienterna från de enskilda utbildningsanordnarna.



Studier i Sverige





Antagningen till högskola/ universitet i Sverige fram till hösten 2010

- Två alternativa kvotgrupper: BG och HP
 1. Den studerande söker på sitt betygsmedeltal på avgångsbetyget. **Kvotgrupp: BG**
VHS (Verket för högskoleservice) har utarbetat en skala.
 2. Den studerande söker på sitt resultat från högskoleprovet. **Kvotgrupp: HP**
 3. **Alternativt urval.**
- Till konst och färdighetsrelaterade områden via intervju, färdighetsprov.



Behörigheter

- **Grundläggande behörighet**

- har alla med komplett gymnasiebetyg

- **Särskild behörighet**

- en del utbildningar kräver att man ska ha läst vissa läroämnen på tillräckligt avancerad nivå i gymnasiet t.ex. lång matte, fysik, kemi.



Att känna till!

- **Från hösten 2010 ändras antagningsreglerna.**

- Vi vet att med betyg från Ålands lyceum kommer den sökande att placeras i urvalsgruppen:

Sökande med betyg från utländsk utbildning.

Den tillsatta betygsgruppen på Åland håller håller kontinuerlig kontakt med Högskoleverket.

- Vi kan bara avvakta och meddelar när vi vet det slutgiltiga. Beslut torde komma inom januari 2009



Ett gott råd!

- Oberoende av kommande antagningsregler förlorar den studerande aldrig på att ha gjort så gott han/hon förmått här på lyceet.



Universitet & högskolor

- 14 universitet och 22 högskolor
- Vad är skillnaden?
 - På universitet kan man alltid gå vidare till forskarnivån när man slutfört studier på den avancerade nivån. Universiteten har rätt att utfärda doktorsexamen.
 - Högskolor kan bli tilldelade vissa vetenskapsområden och utfärda doktorsexamen inom dessa områden.



Akademisk examen

- Den studerande kan läsa sin akademiska examen via
 - a) utbildningsprogram**
 - eller
 - b) fristående kurser**



Kurser eller program?

- Om man läser utbildningsprogram
 - den studerande gör **en** ansökan.
- Om man läser fristående kurser
 - den studerande söker inför **varje termin.**
- Man kan nå samma examen på båda sätt förutom sådana yrken som kräver legitimation t.ex. läkare, psykolog, sjukskötare eller vissa behörigheter som t.ex. jurist.



a) Utbildningsprogram

- Kursinnehållet bestämt av universitetet/högskolan.
- Ofta ger utbildningsprogrammen en examen som benämns som en yrkestitel.

Ex. apotekare, ekonom, läkare, dietist,
 psykolog, fotograf, journalist, jurist,
 konservator, lärare, sjukskötare,
 sjukgymnast, tandtekniker, socionom
 etc.



b) Fristående kurser

- Fristående kurser ger den studerande möjlighet att själv kombinera sin egen akademiska examen.
- Beroende på kombination av kurser får den studerande antingen en yrkestitel eller en generell examenstittel såsom filosofiekandidat, filosofiemagister eller en mastersexamen t.ex.



Mångfalden

- Av godo eller av ondo?...
- 2 exempel:
 - Göteborgs universitets utbud hösten 2008:
 - 116 program
 - 176 kurser på grundnivå
 - Uppsala universitets utbud hösten 2008:
 - 75 program
 - 154 kurser på grundnivå



Viktiga sajter:

- www.studera.nu
- www.studentum.nu
- www.vhs.se - antagningsstatistik m.m.



Hur vet jag att utbildningen är bra?

- Högskoleverket utför kvalitetsundersökningar vart 6:e år.
Se resultaten på: www.studera.nu → Att välja rätt
- Kolla upp vad andra studenter tycker!



Alternativa vägar till drömjobbet

- Folkhögskola
- Basår
- Collegeår – kombinerad gymnasie- och högskoleutbildning
- Kvalificerad yrkesutbildning, se www.ky.se
- Privat utbildning

- www.ams.se och www.syoguiden.com



Antagning till övriga världen

- Varierar från land till land.
- Europa (undantaget de nordiska länderna):
studentproven ger poäng, ibland intervju via telefon,
ibland måste man åka till ort och ställe för intervju och
test.
- Engelskspråkiga länder har i princip alltid språktest.
- Till USA, förutom språktest också ett SAT-prov.
Ett prov som är ungefär jämförbart med högskoleprovet
i Sverige.
- Gott råd: Var ute i mycket god tid, redan i september
kan det vara dags att skicka efter ansökningshandlingar.
- Kostar att studera.



Ansökningstider

■ Till fastlandet och Åland

■ Yrkeshögskolor:

Senast i mitten av april.

■ Högskola / universitet:

Varierar mellan mitten och slutet av maj, undantaget lärarutbildningen i Vasa som skall sökas i början av april.

■ Till Sverige

I mitten av april

■ Till musik, konst, designutbildningar

Varierande ansökningstider.

Inlämningsuppgifter, prov i musik etc.

Mer information...

www.lyceum.ax

- Studiehandedning
- Om vidare studier
OSV.

